

Rouge

КУПИТИ

Бель з дитинства мріяла лише про одне — стати такою ж прекрасною і сяйливою, як мати. З роками мрія переросла в одержимість, перетворивши життя на безкінечну доглядову процедуру. Навіть коли мати помирає за загадкових обставин, Бель летить у Каліфорнію з повною валізою косметичних засобів і без жодної чорної сукні. На похороні вона зустрічає химерну незнайомку в червоному, яка стверджує, що мати не просто померла, а пішла шляхом троянд.

Поки Бель намагається розібратися з цією загадкою, червоні материні туфлі самі приводять її до дверей культового спа-салону Rouge. У цьому дивному будинку на березі ревливого океану Бель зустрічає демонів із «чорної скриньки» власної душі. Лише занурившись на самотнє дно мерехтливих глибин по той бік скла, вона нарешті розкриє страшну таємницю своєї (і матеріної) одержимості дзеркалом.

Моїй матері

*Бо що таке обличчя, що, зрештою, є шкіра над
плоттю, обкладинка, личика, рум'яна для
нестерпного жаху нашої живої природи.*

Елена Ферранте

*Тебе я бачила крізь пісочний годинник,
А потім ти розчинився в пільмі.
Дзеркало тріснуло, я тебе кликала.
Озирнувшись, почула...Перехоплює подих мені*

Berlin

Пролог

Вона читала тобі казки перед сном, пам'ятаєш? Колись давно. Коли ти була сумною, мрійливою дівчинкою. Щоночі ти лягала у своє ліжечко принцеси, оточена склоокими ляльками, і чекала її, мов здійснення бажання. Цок-цок — спливали секунди на годиннику з Білосніжкою. З-за чорних хмар прозирав білий місяць. А потім...

— Стук-стук, — шепотіла Мати за дверима спальні.

— Заходь, — гукала ти дитячим голоском.

І вона заходила. Заходила й сідала на краєчок твого ліжка, мов королева, так? Із сигаретою між білих пальців. Випромінюючи аромат фіалок і диму.

— Гаразд, — казала Мати. — Яку казку хочеш послухати сьогодні, Бель?

Бель. У перекладі з французької «прекрасна». Саме так вона тебе називала, хоч ти й була осоружною малою. Зовсім не схожою на Матір. Вона була стрункою, з гладенькою світлою шкірою, пам'ятаєш? Наче з казки. Наче ляльки попід стінами твоєї кімнати. Це Мати тобі їх купила. Розсадила в кожному кутку, кожнісінькій шпаринці, щоб, хай куди ти глянула, скрізь бачила їхнє саяливе волосся, світлу шкіру й червоні вуста, завжди ледь усміхнені. Наче всі вони мали спільну таємницю.

— То як, Бель? — і вона всміхалася тобі, зовсім як ті ляльки, пам'ятаєш? Вона була в червоному шовковому халаті, який ти любила найбільше. Часом ти приміряла його, коли Матері не було вдома, вдихала її фіалки й дим. У неї була пара червоних тифель, які пасували до халата. Атласні, на підборах, з віхтиками пухнастого червоного пір'я на носаках — твої улюблені. Їх ти теж приміряла, але це ніколи не закінчувалося добром. Два непевних кроки — і ти вже на підлозі, так?

— Яку казку? — наполягала Мати.

Її вже брала нетерплячка від тебе, від твоєї мрійливості. Від того, як ти витріщалася на неї, мов маленька психопатка.

— Про прекрасну дівчину, — казала ти.

— Знову? У неї такий вигляд, наче їй тебе трохи шкода, наче ти безнадійна. Авжеж. Бо ж є й інші казки. Про кролика й черепаху, наприклад. А ще про трьох поросят і вовка. І про дівчинку, яка перекидалася тюленем, дуже мила історія. Але до інших казок тобі байдуже. Завжди було байдуже. Ти вже обрала, правда ж?

Ти кивала.

— Про прекрасну дівчину, — казала ти. — Знову.

І Мати зітхала. Чи, може, всміхалася? Вона не брала з полиці знайому книжку з дуже потрісканим корінцем. Не мала в тому потреби. Завдяки тобі Мати знала цю казку напам'ять.

— Колись давно, — починала вона, — в далекій країні, в замку біля моря жила собі прекрасна дівчина....

Початок завжди саме такий. Ти теж зітхала. Далека країна. Прекрасна дівчина. Замок, море. Заплющувала очі, щоб краще бачити все те мерехтливе сяйво в уяві.

— Наскільки прекрасна? — запитувала в Матері, міцно замружившись.

— Така неймовірно прекрасна, — казала Мати, — що всі захоплювалися нею зблизька й здалека.

Її голос здавався знудженим. Знайоме відволікання від теми. Хіба ж ти не ставила це питання щовечора?

— Так, — ти кивала. — Зблизька й здалека. — Аякже.

— Зблизька й здалека, — підтверджувала Мати. — Багато хто заздрих їй, — додавала вона тихо.

Тієї ночі все й почалося. Твоє «колись давно». Пам'ятаєш вовчий місяць у вікні? Два павуки із сірими черевцями звисали з павутини на тлі рожевих стін. Червоноволоса лялька з тріснутим обличчям незмигтно дивилася на тебе з атласної подушки.

— Заздрили їй? — повторила ти, розплющивши очі.

Ти побачила, що Мати підвелася з твого ліжка. Тепер вона сиділа за білим туалетним столиком, який купила тобі на минуле Різдво, отим, з трьома дзеркалами. Вона з таким задоволенням вручила тобі цей подарунок, що й ти вдала, ніби задоволена. Але тобі те дзеркало не подобалося. Достатньо

було бачити себе один раз, не кажучи вже про три, пам'ятаєш? Достатньо було мусити розплющувати очі й бачити себе. Але Мати любила те дзеркало. Зараз вона дивилася на три свої відображення в ньому й розчісувала волосся твоїм гребінцем з довгою ручкою. Гребінець був золотистим, щоб пасував до золотої облямівки столика. Ще один подарунок від Матері. З тильного боку його прикрашали барвисті шматочки пластику, які ти вважала коштовними камінцями. Щетина не підходила для твого типу волосся, такого густого й жорсткого. Але з Материним волоссям вона творила дива. Ти спостерігала, як Мати розчісувала темно-червоні коси довгими повільними рухами.

— Що таке заздрість, Мамо? — запитала ти.

— Заздрість — це коли хтось має те, що ти дуже хочеш, і ти дуже сильно їх за це ненавидиш, — просто сказала вона.

Ти дивилася на її відображення в тристоронньому люстрі.

— Як-от бути вродливою, — сказала ти.

— Саме так, — позіхнула Мати. На мить стало видно її червоне горло. — Як бути вродливою. Або молодую, — додала вона, глянувши на тебе у дзеркало.

Лискуче темно-червоне волосся спадало їй на біле плече. Червоний халат підкреслював яскраву блакить очей. Той халат був подарунком з далекої країни, де народився твій батько. Він купив їй по одному майже всіх кольорів — кожен коштовно-насичених барв, розшитий золотом. Ти майже не пам'ятала свого батька, але бачила світлини. Він здавався тобі трохи схожим на огра з казок. Смагливий і неоковирний, як і ти. У його очах ти бачила свої очі. У своїй шкірі — його шкіру. Колись ти навіть боялася, що можеш бути наполовину огрихою, пам'ятаєш?

Ти якось розповіла про це Матері, і вона істерично розсміялася. Закинула голову назад і реготала аж до сліз. А потім і ти заплакала, бо не могла стриматися. Виходить, це правда. Жодних сумнівів, ти наполовину огриха, як і боялася.

— Припини, — сказала вона, а потім ляснула тебе. Простісінько по обличчю. Сльози миттю запекли в очах. — Послухай мене, — процідила вона. — Послухай. Весь світ навколо наче завмер, поки вона запевняла тебе

найлагіднішим голосом, що, звісно, батько ніякий не огр, звісно ж, ні. Він був гарним чоловіком, хай спочиває з миром. Навіть вродливим — чимало жінок так вважали. Просто так сталося, що він був родом з місця, де багато сонця, от і все. І люди в тому місці темніші й волохатіші. Саме тому ти теж темніша й волохатіша.

— Ти гарненька. Тобі пощастило, — сказала вона, поклавши білі долоні тобі на плечі. Поторсала їх трохи. — Пощастило, чуєш мене?

Вона мріяла б мати таку шкіру і таке волосся, як у тебе, звісно. Безумовно. А потім погладила тебе, наче собаку. Всміхнулася тобі в потрійному люстрі. І ти знала, що вона брехала. Вона не мріяла про це. Аж ніяк.

Тепер ти дивилася на неї в дзеркалі, аж доки вона відвела погляд. Затягнулася сигаревою. Знову почала розчісувати волосся твоїм золотим іграшковим гребінцем.

— Отож, — сказала Мати. — Прекрасна дівчина. У неї було дзеркало. І те дзеркало говорило до неї.

Так-так, це була твоя улюблена частина історії. Про те, що дівчина розмовляла з дзеркалом. Що в неї був друг у люстрі, який казав їй усіляке. Ти була такою самотньою дівчинкою, правда ж? Шепотіла до трави. Товаришувала з паличками. Мріяла опинитися у фільмах і книжках. Кожен екран, кожна сторінка були наче двері до іншого світу, пам'ятаєш?

— І що воно їй казало? — запитала ти, наче не знала.

Наче Мати вже не переповідала тобі цю частину тисячу разів.

— Що вона прекрасна, — сказала Мати так, ніби це було очевидним. — Найпрекрасніша дівчина в усьому світі.

Ти кивнула. Усередині тебе розгорілася туга. Глибоко-глибоко. За чим? За іншим життям, іншою собою, іншим ті-лом. У далекій країні. У замку біля моря.

— Але одного дня, — Материн голос напружився. — Одного дня дзеркало цього не сказало, — промовляючи ці слова, вона дивилася на трьох себе в люстрі.

— Не сказало?

— Ні.

І в дзеркалі ти побачила мерехт. Блиск, якого там раніше не було.

— Мамо? — прошепотіла, не зводячи очей з того відблиску.

Але то вже був не просто мерехт, у люстрі була фігура. Темна мерехтлива фігура бовваніла за Материним віддзеркаленням. Мати в люстрі похитала головою. Знову затягнулася сигаретою. Вона теж дивилася на фігуру, наче й зовсім не здивована її тут побачити.

— Воно сказало дещо інше, — прошепотіла Мати, не відводячи погляду від фігури.

Що то таке? Щось чи хтось?

Хтось.

Постать. Яка дивилася на Матір. Ти відчувала, як вона витріщалася на неї, хай очей і не бачила. Лише силует, пам'ятаєш?

— І що воно сказало?

— Щось жахливе, — промовила Мати, дивлячись на постать, яка теж не відводила від неї очей. — Щось неunikне. Щось правдиве.

Що ж це було? Що?

Мати знову і знову хитала головою. Вдивлялася в дзеркало, наче от-от заплаче. Постать журливо дивилася на Матір. Вдавано журливо — ти це відчувала, але не знала чому. І саме тоді та постать глянула вгору. Відвела очі від Матері до тебе. Так, у неї були очі, хай ти їх і не бачила. Але відчувала на собі. Холод. Постать дивилася на тебе і всміхалася. Ти знала, що вона всміхалася, хоч її вуст теж не бачила. Лише тінь, що скидалася на чоловіка. Лише мерехтливий силует.

Ти мала б злякатися. Справді мала б. Звісно. Але ти не боялася, так? Коли ти відчула на собі його очі, усе в тобі раптом просіяло. Наче зірочки, які світилися в темряві на стелі у твоїй кімнаті. Наче бабусина люстра. І тепер ти всміхалася.

— А що сталося потім, Мамо?

Ти дивилася просто йому в очі, тепер ти їх розгледіла. Він мав очі, здатні зазирнути тобі в душу, і ти це знала. То був він — це ти теж знала, правда ж?

Мати вже не дивилася на постать. Вона дивилася на тебе.

— Мамо? — запитала ти, відчуваючи на собі погляд тієї постаті. — Що сталося потім?

Але Мати лише похмуро всміхалася в люстрі.

— А потім розвернулося справжнє пекло.

Рекомендована література

[Фінал](#)

Перейти до категорії
Проза

КУПИТИ